

TADEUSZ HOLLENDER

Uśmiech Warszawy

Muzeum
Powstania
Warszawskiego

wolnelektury.pl

FUNDACJA
nowoczesna
Polska

TADEUSZ HOLLENDER

Uśmiech Warszawy

Patrz, to jest dumne miasto — Warszawa,
więcej niż tysiąc okropnych dni
wlecze się sprawa trudna i krwawa,
a ona walczy, a ona drwi.

I chociaż dzisiaj broczy i krwawi,
z jej krwią pisanych, codziennych kart,
jak płomień pośród burz i błyskawic,
śmieje się co dzień jej dobry żart.

Żart, Krew

Codziennie krwawo te żarty płaci,
a jednak nie ma nocy ni dnia,
by żart na szwabskim nie błysł płakacie
na znak, że żyje, walczy i trwa.

Na wszystkich murach co dzień obraża
szkopów, Führera i całą oś
i na latarniach, bramach cmentarza
znów „nur für Deutsche¹” napisze ktoś.

Wbrew szubienicom, mordom i krzyżom,
wbrew mocy, która podbiła świat,
wielka Warszawo, polski Paryżu,
śmiej na ruinach kwitnie jak kwiat.

Bo ten zwycięży, który się śmieje,
rozpacz to dzisiaj ogromny grzech,
dla tych, co zawsze mieli nadzieję,
brzmi twój przekorny, zwycięski śmiech.

Dziś „nur für Deutsche” — jutro „für Polen²”,
zażyjesz jeszcze wolności swej,
jutro zaśpiewasz im *carmagnolę*³,
śmiej się, Warszawo, śmiej się nam, śmiej!

---

¹*nur für Deutsche* (niem.) — tylko dla Niemców. [przypis edytorski]

²*für Polen* (niem.) — dla Polski. [przypis edytorski]

³*carmagnola* (z fr., wymowa: karmaniola) — pieśń z okresu Rewolucji Francuskiej. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/hollender-usmiech-warszawy>

Tekst opracowany na podstawie: Jan Szczawiej, *Poezja Polski Walczącej 1939-1945*, tom 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1974.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) we współpracy z Muzeum Powstania Warszawskiego. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kopec, Paweł Kozioł, Wojciech Mrozek.

Okładka na podstawie: IMG_5685.jpg, Tomasz Dunn@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do *Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur* i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).